

Metode for å printe kart med og uten løyper hos Copycat (avd.Sentrum)

Denne bruksanvisningen er laget for deg som ønsker å printe kart med eller uten løypepåtrykk hos printleverandøren Copycat (sentrum@copycat.no), og oppnå et printresultat som er godkjent av NOF for K-løp ("oversikt over autoriserte produsenter" <http://www.orientering.no/t2.asp?p=66144>). Bruksanvisningen er prøvd på standardutgaver av OCAD8 og OCAD9 og prøveutgave av OCAD10. Bruksanvisningen forutsetter at du har erfaring med OCAD. Dersom du synes brukerterskelen er for høy, kan det være en trøst at Benjamin Sats og Trykk tilbyr å gjøre dette for deg, og benytte Copycat på samme måte.

Siden Copycat ikke har installert OCAD hos seg, må kartene du ønsker å printe eksporteres til et egnet format. Vi har valgt **Adobe Illustrator** formatet, fordi det er tilgjengelig fra både OCAD8, 9 og 10, og fordi det er et vektor-basert format som gjør at god printkvalitet kan oppnås samtidig som exportfilen ikke blir for stor.

Fordi forskjellige printere og papirtyper gir noe forskjellige farger, må okart-basisfargene tilpasses print hos Copycat for å gi godkjent resultat. Det anbefales å lagre dette fargeoppsettet i en tom fil, og bruke det hver gang du skal printe kart hos Copycat. Andre profesjonelle printleverandører som benytter OCAD har egne fargeoppsett som de setter inn når de skal printe på sine printere, slik at det gjør ikke noe om du bruker dette fargeoppsettet på **alle** OCADfilene dine.

Copycat printer filene med overtrykkseffekt, som gir et tilsvarende utseende som offsettrykte kart gir, se kartsidene på www.orientering.no. Dersom kartet ikke er vist eller printet med overtrykkseffekt på en stund, kan du oppleve at fargene blir feil når du viser kartet med overtrykkseffekt. Dette skjer for eksempel der hvor rentegneren har lagt grønt raster (tett skog) oppå et gammelt hogstfelt uten å ta vekk hogstfeltet. Uten overtrykkseffekt syns ikke hogstfeltet under det grønne rasteret. Med overtrykkseffekt vil fargene fra hogstfeltet og grønnrasteret blandes. Hvis du oppdager denne type feil i kartet, bør rentegneren oppdatere kartet først.

OCAD har opp gjennom tidene kommet med mange ulike default fargetabeller og har også hatt feil symboldefinisjoner. I tillegg har gjerne karttegnerne laget egne definisjoner. Denne bruksanvisningen tar utgangspunkt i kartfiler hvor fargene samsvarer med IOFs PrintTech2006 (som også inneholder ISOM2000 symboldefinisjoner) (<http://ilm425.umb.no/~ikfht/files/kartutv/kart/PrintTech2006.ocd>) referert fra NOFs kartsider <http://www.orientering.no>, <http://ilm425.umb.no/~lanht/o/kartutv/printing/printing-ocad.html>.

Under følger en detaljert framgangsmåte for første gangs bruk av Copycat. **Tekst markert med gult er nødvendig for alle OCAD-versjoner.**

Fargeinnstilling av okart-basisfarger som benyttes for overtrykk

Åpne kartfilen, og gjør følgende endringer i okart-basisfargene (OCAD8 og 9 engelsk utgave [**Symbol-> Spot colors...**], OCAD10 engelsk utgave: [**Map-> Spot colors...**], OCAD 10 norsk utgave: [**Kart-> PMS (dekor farger)...**]). Gjør følgende endringer i CMYK (Cyan Magenta Gul Svart) -verdiene:

Brown/Brun:	0	59	100	22
Green/Grønn:	72	0	92	0
Yellow/Gul:	0	20	80	0
Løypetrykk (Purple):	33	88	0	0
Grey/Grå:	0	0	0	20

Felles fargetabell for kart og løyper

Dersom du ønsker å hente løpesymboler inn i (kopier av) kartfiler kan du gjennomføre dette punktet. Punktet er **anbefalt** ved bruk av OCAD8 dersom du ønsker å skrive ut løypepåtrykk på kartet. Gå inn i fargetabellen på kartfila(OCAD8 og 9:)[**Symbol-> Colors...**] (OCAD10:) [**Map-> Colors...**] [**Kart-> Farger...**] og legg inn 2 nye farger med (OCAD8:)[**Color-> New**] (OCAD9 og 10:)[**Add**][**Legg til**]:

- **Purple Transparent** med samme definisjon som Purple (i OCAD10 kan du bruke [**Dupliser**] istedet)
- **White background** mellom disse 2 Purple fargene. Legg inn 0 på alle okart-basisfarger i høyre tabell.

Lagre fargedefinisjonene til neste gang

Det kan være lurt å lagre denne kartfila til neste gang. Du kan hente fargene fra denne kartfila med kommandoen (OCAD8 og 9 engelsk:) [*Symbol-> Load colors from...*], velg [*Replace existing colors*] (OCAD10 norsk :)[*Kart-> Hent farger fra...*], velg [*Erstatt farger som allerede finnes*].

Import av løypefil (primært for OCAD8 brukere)

Dersom du ønsker å skrive ut løyper med OCAD8 er dette punktet **anbefalt**. Dersom du kun skal skrive ut et kart uten løyper, kan du hoppe over dette punktet. Ønsker du å se på alternative framgangsmåter, finnes de på <http://ilm425.umb.no/~lanht/o/kartutv/printing/course-printing-ocad.html>

1. Legg løypene i løypeleggingsmodulen til OCAD. Velg ønsket målestokk på løypefilene og benytt bakgrunnskart i samme målestokk. Det kan være nyttig å legge inn passmerker.
2. I løypeleggingsmodulen benytter du (OCAD 8 engelsk:)[*File-> Export course maps...*] for å eksportere en eller flere løyper (i OCAD 9 engelsk: [*Course-> Export-> Course maps...*], i OCAD10 norsk: [*Løype-> Eksporter-> Eksporter løypepåtrykk...*]).
Løypefilene får i OCAD 8 navn: Cs_<løypenavn>.ocd og legges på gjeldende "arbeidskatalog". I OCAD 9 og 10 kan du selv spesifisere lagringssted.
3. Gå ut av løypeleggingsmodulen og lag en eller flere kopier av den originale OCAD-kartfila.
4. Åpne en av kopiene.
5. Importer ei løypefil (OCAD8 og 9 engelsk:)[*File-> Import...*] (OCAD10 Norsk:)[*Arkiv-> Importer...*] og plasser denne korrekt i kartbildet ved hjelp av f.eks. passmerkene.
6. Hvis fargetabellene er ulike, kan den importerte løypa komme opp med feil farge, vanligste feil i OCAD8 er at løypefargen blir "Purple 20%". Se punktet *Felles fargetabell for kart og løyper* over.

Eksport av fil til print

OCAD filene du ønsker å printe (med overtrykkseffekt) eksporteres i **normal** modus (OCAD8:) [*View -> Spot colors*] **ikke huket av** (OCAD 9 og 10 engelsk:) [*View -> Normal mode*] (OCAD 10 norsk:) [*Vis -> Normal modus*]. Sett også (eventuelle) bakgrunnskart du benytter i normal modus. Overtrykkseffekten lages hos Copycat.

Filene eksporteres med [*File-> Export*] [*Arkiv-> Eksporter*]. Velg [*AI Versjon 7 (Adobe Illustrator)*, og *CMYK*]. Det anbefales å benytte samme målestokk på export som kartmålestokk. Dersom kartet er i A3 eller A4 format, kan et litt større kartutsnitt benyttes og etterpå beskjæres (Copycat benytter 32*45cm papir). Hvis ikke annet avtales vil vanlig gul kartramme angi størrelsen du ønsker på ferdig resultat. I OCAD9 og 10 løypeleggermodul vil du bli spurt om hvilke løyper du ønsker å eksportere. (Du trenger derfor ikke å sette *Preview/Forhåndsvis*.)

Adobe illustrator (.ai) filene sendes sentrum@copycat.no, med henvisning til avtale inngått med KOsAk, antall som skal printes og betalingsinfo. Ved spørsmål kan Espen Sætherbakken eller Eirik Rasmussen, CopyCat avd. Sentrum, Rådhusgata 17, 0158 Oslo, Telefon 22 33 77 00 kontaktes.

Copycat er nå vant med vanlige kartfiler med gul kartramme og hvitt maskeringslag. Dersom du benytter mer avansert maskering som hvitt over grønt og lignende, må de ha beskjed for å skru av overtrykkseffekten for denne/disse maskeringsfargene. Ideelt skulle dette følge parameteren for overtrykkfarge i fargetabellen, men kontakt med OCAD har enda ikke klarlagt hvordan denne parameteren gjøres tilgjengelig i eksportfila.

Vi vil vurdere å søke autorisasjon også for print av eksporterte pdf-filer på et senere tidspunkt. Pdf-filer vil kreve mer behandling hos Copycat for å kunne printes med overtrykkseffekt. Fordelen med pdf-filer er at du lettere kan se på hva som sendes til print, men overtrykkseffekten vises ikke.

Kveldsorienteringen i Oslo og Akershus (KOsAk) ønsker å få tilbakemeldinger på erfaringer og forslag til endringer/forenklinger. De kan inntil videre sendes til Martin Veastad, se adresse på www.obikorientering.no

Jeg vil gjerne takke Håvard Tveite og Ingar Solberg for god hjelp som har gjort det mulig for første gang å tilby print i Oslo med så god kvalitet at den er autorisert av NOF for K-løp.

Martin Veastad